

Klimatkommunernas remissvar:

Energiplanering i kommuner och regioner och en mer energieffektiv offentlig sektor

KN2026/01494

Om promemorian

I promemorian föreslås nya regler om energiplanering i kommuner och regioner. Det införs en skyldighet för kommuner och regioner att redovisa åtgärder för energieffektivisering i en långsiktig plan och rapportera uppgifter om energianvändning till Energimyndigheten. Det föreslås att kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter i vissa fall ska beakta principen om ”energieffektivitet först”. Det föreslås även att upphandlande myndigheter och enheter ska ta hänsyn till energieffektivitet vid upphandling av vissa varor och tjänster och vid köp och hyra av byggnader och lokaler. Författningarna föreslås i huvudsak träda i kraft den 1 mars 2027.

Sammanfattning av Klimatkommunernas synpunkter

- Det är positivt att promemorian kopplar ihop de tätt sammanlänkade processerna energiplanering, fysisk planering och näringslivsutveckling istället för att peka ut en särskild plan som ska tas fram.
- Ökad energieffektivitet är nästan alltid bästa alternativet för att nå mål för minskad energifattigdom och prisvärd energi, ökad säkerhet genom minskat beroende av import av el och bränslen och för miljö och klimat.
- Klimatkommunerna anser att väl förankrade förslag från Klimaträttsutredningen¹ om ett transporteffektivt samhälle och fyrstegsprincipen riskerar att falla bort. Dessa förslag lyftes också i Energimyndighetens underlagsrapport 2024, men finns inte med i den aktuella promemorian.
- Den föreslagna avgränsningen i promemorian avviker från EU-direktivet och riskerar att skapa oklarheter. I värsta fall kan kommunala energiplaner som följer svensk lag ändå ifrågasättas eller överklagas med hänvisning till att de inte uppfyller direktivets krav.

¹ [Rätt för Klimatet \(SOU 2022:21\)](#)

Remissvar
Klimatkommunerna
Antaget av styrelsen 2026-10-21

- Regeringens investeringar, planer och policies bör också omfattas av författningsförslagen. Det gör de inte i nuvarande utformning.
- Behovet av resurser som kommunerna kommer att behöva för att implementera det som står i författningsförslagen underskattas i promemorian.
- Nya kommunala uppgifter och kostnader som följer av lagstiftningen ska finansieras i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen.
- Att ta fram eller uppdatera en energiplan kräver omfattande underlag, samverkan, samråd och politiska beslut. Den föreslagna tidsramen ger därför inte kommunerna tillräckliga förutsättningar att anpassa sig till de nya kraven.
- Det är viktigt att staten tillhandahåller nationella vägledningar, metodstöd, analysunderlag och rapporteringsmodeller.
- Det är inte optimalt att samma myndighet har rollerna att granska, godkänna och ge råd och stöd. Det kan vara bättre att ge ett tydligt uppdrag till länsstyrelserna att ge råd och stöd till kommunernas planering.
- Klimatkommunerna önskar en högre grad av klarspråk i promemorian och förslagen till lagstiftning, risken är annars att målgruppen inte förstår vad de förväntas göra.

Klimatkommunernas synpunkter

Positiv helhetssyn, men viktiga delar saknas

Det är positivt att promemorian kopplar ihop energiplanering, fysisk planering och näringslivsutveckling. En kommun som varit i kontakt med Energimyndigheten fick svaret att förslaget handlar om *energiplanering* snarare än *energiplaner*. Detta innebär en förändring mot tidigare, att det går att hänvisa till ställningstaganden, åtgärder m.m. som finns i andra styrdokument. Klimatkommunerna ser positivt på detta, eftersom ett sådant förhållningssätt minskar risken för att det skapas parallella planerings- och uppföljningssystem.

Energieffektiviseringsdirektivet uttrycker tydligt att energieffektivisering är viktigt för att nå EU:s klimatmål. Detta är något som även andra aktörer bland andra

Remissvar
Klimatkommunerna
Antaget av styrelsen 2026-10-21

Naturvårdsverket² och Fossilfritt Sverige³ understryker. Vi noterar att kopplingen mellan energieffektivitet och klimatmål varken syns i förslaget till ny lag eller förslaget till ny förordning. Vi menar att detta måste förtydligas.

Principen om energieffektivitet först är en lämplig ledstjärna för all kommunal och regional energiplanering, eftersom den enligt direktivet inte tillämpas om det hindrar att andra samhällsmål nås.

Klimatkommunerna vill påminna om att inte tappa bort författningsförslagen i den så kallade Klimaträttsutredningen som presenterades 2022. Där finns väl beredda och förankrade förslag, se gärna vårt [remissvar](#) på den. Bland annat underströk Klimatkommunerna i svaret att det krävs en utveckling mot ett transporteffektivt samhälle där trafikarbetet med personbil, lastbil och inrikes flyg minskar och att vi är positiva till utredningens förslag om att ändra Trafikverkets instruktion genom att föra in begreppet transporteffektivt samhälle i styrande förordningar och koppla trafikarbete som mätbar parameter.

I [Energimyndighetens underlagsrapport](#) med författningsförslag (2024) gick det tydligt att läsa om flera av förslagen från Klimaträttsutredningen, bland annat just om ett transporteffektivt samhälle och fyrstegsprincipen. Fyrstegsprincipen, som är välkänd hos många kommuner, har mycket gemensamt med principen om energieffektivisering först, men vi noterar att dessa förslag saknas i promemorian som den ser ut nu. Det är mycket olyckligt.

Ytterligare en brist i den föreslagna författningsförslagen är att de inte gäller regeringen själv. Även regeringen tar investeringsbeslut, antar planer och policies. Eftersom direktivet ska gälla medlemsstaterna som helhet menar Klimatkommunerna att regeringens investeringar, planer och policies naturligtvis ska inkluderas.

Promemorians författningsförslag har andra avgränsningar än direktivet på ännu en punkt: Med nuvarande ordföljd i den föreslagna förordningen omfattas bara planerings-, policy- och större investeringsbeslut till ett värde av mer än 100 000 000 EUR vardera eller 175 000 000 EUR för transportinfrastrukturprojekt. Detta är olyckligt, eftersom det skulle kunna leda till att en kommunal energiplan som upprättats i enlighet med svensk

² En effektivare energianvändning är en förutsättning för att Sverige ska nå miljömålen och skapa ett hållbart energisystem. ([Energieffektivisering](#))

³ Energieffektivisering är en kraftfull men underprioriterad åtgärd med stor potential för hushållens ekonomi, klimatomställningen och industrins konkurrenskraft. ([Strategi för effektiv användning av energi och effekt](#))

Remissvar
Klimatkommunerna
Antaget av styrelsen 2026-10-21

lag överklagas och underkänns för att den inte följer direktivet. Se utvecklat resonemang nedan.

Språket är krångligt, vi efterlyser klarspråk

Kommunerna arbetar mycket med klarspråk enligt rekommendationer från Språkrådet. Vi önskar en högre grad av klarspråk i promemorian och förslagen till lagstiftning.

Texterna är som de ser ut nu mycket svårgenomträngliga och risken är helt enkelt att målgruppen inte förstår vad de förväntas göra. Vi pekar i vårt remissvar ut ett antal begrepp och formuleringar som är viktiga att definiera och förtydliga, men medskicket om klarspråk gäller även promemorian som helhet.

Några specifika begrepp som behöver förtydligas

Vilka verksamheter omfattas av definitionen *offentliga organ*? Den myndighet som ges ansvar för föreskrifter och vägledning bör ta fram vägledning med en lista över verksamheter som omfattas. Det bör särskilt klargöras om taxefinansierade verksamheter, såsom vatten, avlopp och avfall omfattas. I en kommun med flera förvaltningar och hel- eller samägda verksamheter i bolagsform gör detta stor skillnad och det finns risk för olika juridiska tolkningar.

Vad betyder begreppet *renovering* (sidan 7, §7)? Detta bör definieras tydligt så att reglerna tolkas och tillämpas lika av alla.

Vad gäller kontakter med berörda aktörer och allmänhetens deltagande står det på sidan 8, §12 "Om det främjar de syften som avses i 3 § ska en kommun som en del av energiplaneringen ha kontakter med" och en lista på aktörer. Här menar vi att formuleringen *ha kontakter med* är alltför allmänt hållen och ger begränsad vägledning om vilka krav som ställs på kommunen. När det gäller verksamheter som använder, producerar, distribuerar eller lagrar energi bör det förtydligas om bestämmelsen avser verksamheter inom den egna kommunen eller även aktörer utanför kommunens geografiska område. Ett sådant förtydligande skulle underlätta tillämpningen och bidra till en mer enhetlig hantering mellan kommuner.

Begreppen *yrkesmässig verksamhet* och *en stor mängd energi eller effekt* bör definieras tydligt så att reglerna tolkas och tillämpas lika av alla.

Vilka verksamheter som man ska göra en analys av enligt paragraf 4, det är otydligt vad som avses. Är det de kommunala verksamheterna eller alla verksamheter?

Det är bra att promemorian trycker på att det är viktigt att minska utsatta gruppers sårbarhet för höga energipriser. Med det sagt vill Klimatkommunerna skicka med att

Remissvar
Klimatkommunerna
Antaget av styrelsen 2026-10-21

ökad energieffektivitet nästan alltid är bästa alternativet för att nå mål för minskad energifattigdom och prisvärd energi, ökad säkerhet genom minskat beroende av import av el och bränslen, samt för miljö och klimat.

Begreppet *energifattigdom* har ännu ingen definition i svensk kontext. Vad begreppet betyder i en svensk kontext med svenska skyddsnät och varmhylor är oklart. I andra Europeiska länder med andra sociala skyddsnät och uppvärmningssystem och kallhyra är det annorlunda än i Sverige. Det gör det svårt för kommuner att mäta resultat av de åtgärder som nu föreslås bli obligatoriska och i viss mån att prioritera vilka grupper som främst har behov av stöd från till exempel energi- och klimatrådgivningen.

Därför önskar Klimatkommunerna att det införs en tydlig definition av energifattigdom i 2§ (ord och uttryck) i lagen om kommunal och regional energiplanering. Vi önskar även stöd från Energimyndigheten i arbetet med 7§ andra punkten. Detta får gärna omfatta nationellt framtagna statistik upplöst på kommunal nivå.

När ska principen gälla? En fråga om ordföljd/översättning som får stora konsekvenser

Direktivets engelska text respektive svenska text uttrycker sig olika om vilka beslutsfattare och beslut som ska tillämpa principen om energieffektivitet först. Kanske är det en otydlighet i den svenska översättningen av direktivet som lett till att avgränsningen som föreslås i promemorians lagtext blir väldigt mycket smalare än vad direktivet anger. Detta är olyckligt, eftersom det skulle kunna leda till att en kommunal energiplan som upprättats i enlighet med svensk lag överklagas och underkänns för att den inte följer direktivet.

Det är rimligt att författningsreglerade planer som en översiktsplan, avfallsplan eller energiplan inte kan anses ha ett bestämt ekonomiskt värde, även om en detaljplan kan ha det.

I tabellen nedan beskriver vi var föreslagen lagtext inte stämmer överens med direktivets text och ger förslag på ändringar.

Var	Kommentar
Förslag till lag om energiplanering i kommuner och regioner §9 principen om energieffektivitet först	Kommuner och regioner ska innan de beslutar om större investeringar eller författningsreglerade planer beakta principen om energieffektivitet först.
Förslag till förordning om energiplanering i	Med större investeringar och författningsreglerade planer avses i lagen (2026:000) om energiplanering i kommuner

Remissvar
Klimatkommunerna
Antaget av styrelsen 2026-10-21

kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter §11 Principen om energieffektivitet först Kap 5 principen om energieffektivitet först	och regioner och denna förordning sådana investeringar och planer som uppgår till 1. 100 000 000 euro, eller 2. 175 000 000 euro om det är ett transportinfrastrukturprojekt. <i>Kommentar: Detta är inte samma omfattning som anges i direktivet (se nedan). Med den föreslagna lagtexten blir det väldigt många färre beslut som omfattas av principen om energieffektivisering först.</i> <i>Paragrafen bör strykas eftersom den säger något helt annat än direktivet.</i>
EED (eng) Preamble punkt 19	In order to have an impact, the energy efficiency first principle needs to be consistently applied by national, regional, local and sectoral decision makers in all relevant scenarios and policy, planning and major investment decisions – that is to say large-scale investments with a value of more than EUR 100 000 000 each or EUR 175 000 000 for transport infrastructure projects – affecting energy consumption or supply. <i>Kommentar: Enligt den här formuleringen ska principen tillämpas av nationella, regionala, lokala och sektoriella beslutsfattare vid alla relevanta scenarier, policybeslut och planeringsbeslut (dvs. energiplaner ingår). De ekonomiska gränser som anges gäller alltså enbart för investeringsbeslut.</i>
EED (eng) Kap 1 artikel 3	In accordance with the energy efficiency first principle, Member States shall ensure that energy efficiency solutions, including demand-side resources and system flexibilities, are assessed in planning, policy and major investment decisions of a value of more than EUR 100 000 000 each or EUR 175 000 000 for transport infrastructure projects relating to the following sectors: (a) energy systems; and (b) non-energy sectors, where those sectors have an impact on energy consumption and energy efficiency such as buildings, transport, water,

	information and communications technology (ICT), agriculture and financial sectors. Kommentar: Enligt den här formuleringen ska principen tillämpas av nationella, regionala, lokala och sektoriella beslutsfattare vid alla relevanta scenarier, policybeslut och planeringsbeslut (dvs. energiplaner ingår). De ekonomiska gränser som anges gäller alltså enbart för investeringsbeslut.
Förslag till lag om energiplanering i kommuner och regioner §1 Lagens innehåll	Denna lag innehåller bestämmelser om att kommuner ska ha en energiplanering och att kommuner och regioner ska redovisa åtgärder för en effektiv energianvändning och i vissa fall beakta principen om energieffektivitet först. Kommentar: Stryk "i vissa fall" eftersom eftersom sådan planering omfattas av principen om energieffektivisering först.
Förslag till lag om energiplanering i kommuner och regioner §10	Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om 1. hur stora investeringar och författningsreglerade planer ska vara för att omfattas av kravet i 9 § första stycket, 2. hur kommuner och regioner ska bedöma olika alternativ i fråga om energieffektivitet enligt 9 § första stycket, och 3. att kommuner och regioner ska lämna uppgifter till den myndighet som regeringen bestämmer om hur principen om energieffektivitet först har beaktats enligt 9 §. Kommentar: Ändra så att kravet om att beakta principen inte kan begränsas till följd av ekonomisk omfattning av författningsreglerade planer.

Kommunernas behov av resurser, stöd och tid underskattas

Klimatkommunerna bedömer att de administrativa och ekonomiska konsekvenserna för kommunerna underskattas i promemorian. Kostnader kommer bland annat att uppstå för datainsamling, analys, rapportering, uppföljning, systemutveckling och långsiktiga investeringar i fastighetsbeståndet. Samtidigt finns en risk att kommunernas ansvar för analys, rapportering och uppföljning utökas betydligt. Detta ansvar och de tillhörande

Remissvar
Klimatkommunerna
Antaget av styrelsen 2026-10-21

kostnaderna behöver beskrivas tydligare, eftersom nya kommunala uppgifter ska finansieras i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen⁴.

Klimatkommunerna efterfrågar också större transparens kring hur kostnadsberäkningarna har tagits fram. Särskilt de låga permanenta kostnaderna framstår som svåra att förena med den ambitionshöjning som förslaget innebär. Om finansieringen underskattas finns en risk att lagstiftningen inte kan genomföras på det sätt som avses.

För en likvärdig tillämpning behövs nationella vägledningar, metodstöd, analysunderlag och rapporteringsmodeller. Promemorian pekar ut Energimyndigheten som den myndighet som ska ge råd och stöd till kommunerna. Men Klimatkommunerna menar att det inte låter optimalt att samma myndighet har rollerna att granska, godkänna och ge råd och stöd. Eventuellt är det bättre att ge ett tydligt uppdrag till länsstyrelserna att ge råd och stöd till kommunernas planering.

Klimatkommunerna undrar även i vilken form planen/planeringen ska lämnas till Energimyndigheten? (Dokument, formulär, annat?)

Var	Synpunkt
Promemorian kap 8.6 Konsekvenser för kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter	”Promemorian förslag bedöms aktualisera den kommunala finansieringsprincipen. Den sammanlagda kostnaden för kommunsektorn beräknas till 90 miljoner kronor för det första året, 30 miljoner kronor för det andra året, och 17 miljoner kronor i en permanent kostnad för de efterföljande åren. ” Kommentar: <i>Beskriv kommunernas ansvar tydligare (se övriga kommentarer i detta remissvar) och gör en ny beräkning av de ekonomiska konsekvenserna, helst i samarbete med kommuner av olika storlek och typ, så att uppskattningen av resursbehovet blir mer realistiskt.</i>

⁴ [Finansieringsprincipen och statsbidrag - SKR](#)

Remissvar
Klimatkommunerna
Antaget av styrelsen 2026-10-21

Tidsramen är orimlig

Att ta fram eller uppdatera en energiplan är en omfattande process som förutsätter insamling och analys av underlag samt samverkan med ett stort antal aktörer, både internt mellan olika ansvarsområden inom kommunen och med externa aktörer.

Kommunerna behöver dessutom invänta de föreskrifter och den vägledning som ska komplettera lagstiftningen innan arbetet kan genomföras fullt ut. Enligt promemorian ska energiplanen också remitteras eller ställas ut för samråd med allmänheten före antagande, vilket kräver ytterligare tid för beredning, hantering av inkomna synpunkter och politiska beslutsprocesser.

Sammantaget innebär den föreslagna tidsramen att kommunerna inte ges tillräckliga förutsättningar att anpassa sina energiplaner till de nya kraven innan regelverket träder i kraft.

Effektberäkning av åtgärder får inte bli ett hinder för genomförande

Att effektberäkna åtgärderna i energiplanen kommer att vara en omfattande uppgift för kommunerna.

Vissa typer av åtgärder, till exempel byggnadstekniska lösningar i kommunens skolor, är relativt enkla att beräkna. Andra är svårare, till exempel stöd och råd till ekonomiska utsatta och hushåll som lever i energifattigdom eller effekter av fysisk planering.

Då det finns gott om exempel på åtgärder med potentiellt stor effekt som är svårberäknade får inte kravet på beräkning bli ett hinder för deras genomförande. Ett sätt att minska den risken är att Energimyndigheten bistår med tydliga, handfasta råd.

Energimyndigheten bör också vägleda så att beräkningarna omfattar systemnyttan, dvs. den minskade slutanvändningen av energi, inte bara antalet kWh på energiräkningarna. Detta för att beräkningarna ska vara relevanta i förhållande till Europaparlamentets och rådets direktiv om energieffektivitet som bland annat syftar till att styra så att medlemsstaterna bidrar till minskad, slutlig energianvändning inom EU, med ett bindande tak som motsvarar 8874 TWh som ska nås till 2030⁵.

Uppgiftsskyldighet och datainsamling

Det kan ifrågasättas om en reglering som i huvudsak bygger på att varje kommun själv ska samla in uppgifter från ett stort antal aktörer är den mest ändamålsenliga lösningen. Ett ökat statligt ansvar för insamling, sammanställning och tillgängliggörande av data

⁵ [Europaparlamentets och rådets direktiv \(EU\) 2023/1791](#)

Remissvar
Klimatkommunerna
Antaget av styrelsen 2026-10-21

skulle kunna minska den administrativa belastningen för kommunerna och samtidigt bidra till mer enhetliga och jämförbara planeringsunderlag.

Statistiska centralbyrån sammanställer i dag viss historisk energistatistik på kommunal och regional nivå. Statistikens användbarhet i den kommunala energiplaneringen begränsas dock ofta av att delar av underlaget omfattas av sekretess. För att kommunerna ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt energiplaneringslagen behöver de få tillgång till relevanta uppgifter. Det finns också behov av samlad information om effektanvändning samt framtida energi- och effektbehov, eftersom sådana underlag i dag inte tillhandahålls på ett samordnat och lättillgängligt sätt.

Om behovet av överblick och det regionala perspektivet

I Klimatkommunernas svar på utredningen Värde av Vinden (2023) betonade vi behovet av ett bättre helhetsgrepp från nationell nivå i planeringen av utbyggnaden av olika förnybara energislag, med motiveringen ”När helhetsbilden saknas är det naturligtvis svårt för kommunerna att veta hur mycket de förväntas bidra till helheten.

Klimatkommunerna anser att det är lämpligt att länsstyrelserna får i uppdrag att utarbeta regionala planeringsunderlag i frågan.”

Att döma av det som står i promemorians kap 8.3 (Andra alternativ för att uppnå syftet) finns ett resonemang om regionernas roll i energiplaneringen. Det framgår att både Energimyndigheten och flera regioner har lyft att det finns goda skäl att etablera en fysisk regional energiplanering för regioner, utöver länsstyrelsernas regionala handlingsplaner för elektrifiering. I klimaträttsutredningens betänkande Rätt för klimatet (SOU 2022:21) föreslogs att en utredning bör tillsättas som ser över hur länsstyrelsens uppdrag kan utökas till att omfatta framtagande av regionala planeringsunderlag och handlingsplaner för energi och klimat. Någon sådan utredning tycks inte ha tillsatts, trots att det nu gått flera år.

Det är bra att lagen om energiplanering utformas utifrån att kommungränser ofta inte speglar energisystemets uppbyggnad, bland annat genom att lagen nu även omfattar regioner. Flera av våra medlemskommuner lyfter att det regionala perspektivet är mycket viktigt för dem eftersom det inte produceras mycket energi i deras kommuner men det används mycket.

Regionala energi- och effektunderlag samt samordning av mellankommunala energifrågor bör vara ett ansvar för länsstyrelserna inom ramen för deras regionala samordningsuppdrag, medan kommunerna bör bidra med lokala planeringsunderlag och lokalkännedom.

Remissvar
Klimatkommunerna
Antaget av styrelsen 2026-10-21

Ett medskick för kommuner med gemensamt fjärrvärmenät är att det med förslagets regler kan bli en obalans mellan större och mindre kommuner.

Var	Synpunkt
Förslag till förordning om energiplanering i kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter 6§	”I en kommun med fler än 45 000 invånare ska energiplanen, utöver vad som anges i 4 och 5 §§, innehålla en strategi för hur energi effektiviteten i värme- och kylförsörjningen kan öka i kommunen (värme- och kylaplan). Två eller flera angränsande kommuner får ha en gemensam värme- och kylaplan, om det är lämpligt med hänsyn till infrastrukturen för värme- och kylförsörjning.” Kommentar: Bra att kommuner får ha gemensam värme- och kylaplanering. Kommentar: De stora kommunerna (>45 000 invånare) ska ha en värme/kylaplan och uppmuntras att ha den tillsammans med de andra kommunerna, men de mindre kommunerna är inte tvingade.

Relationen mellan översiktsplanering och energiplanering

Översiktsplanen är ett centralt styrdokument för energiplaneringen. Den visar den långsiktiga fysiska utvecklingen, framtida energibehov och förutsättningar för energidistribution, energiproduktion och transporter. Tillsammans med utbyggnadsplanen är den ett viktigt verktyg för energiplaneringens genomförande, samtidigt som energiplaneringens åtgärder stödjer översiktsplanens genomförande genom att stärka förutsättningarna för tillräcklig energitillförsel.

Om samspelet med totalförsvaret och höjd beredskap

Det är bra att energiplaneringen ska dimensioneras efter behov i samband med höjd beredskap, men det kan uppstå svårigheter och oklarheter i det praktiska arbetet.

Det är märkligt att förordningens 12§ punkt 3 medger kategoriskt undantag från att analysera energieffektivitet för beslut som rör totalförsvaret och krisberedskap. Om besluten brådskar kan ett undantag vara motiverat, men annars är energieffektiva lösningar som kan tillämpas vid kriser en nyckel till ökad säkerhet och trygghet. Detta framgår också i skäl 9 till EED.

Var	Synpunkt
Förslag till förordning om energiplanering i kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter §12 punkt 3	Kommentar: Undantag för beslut som rör totalförsvaret och krisberedskap bör nyanseras. För brådskande beslut kan undantag vara motiverat, men inte annars.
Förslag till lag om energiplanering i kommuner och regioner §15	Den som i yrkesmässig verksamhet använder eller planerar att använda en stor mängd energi eller effekt, eller som i yrkesmässig verksamhet producerar, distribuerar eller lagrar el, värme, kyla eller bränslen, ska på begäran av en kommun lämna de uppgifter som behövs för energiplanering enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Kommentar: Rimlig tolkning av detta är att Försvarsmakten omfattas här, om det tex finns ett regemente i kommunen. I så fall behövs stöd från Energimyndigheten eller hellre ett förtydligande av Försvarsmaktens roll i förhållande till energiplaneringen.
Förslag till förordning om energiplanering i kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter §5	En kartläggning enligt 4 § 1 ska 1. beakta totalförsvarets behov av energiförsörjning, och 2. ha en sådan omfattning och detaljeringsgrad att planen kan utgöra ett underlag för – den översiktsplan som kommunen ska ha enligt 3 kap. plan- och bygglagen (2010:900), – övriga relevanta planer för fysisk planering, och – nätutvecklingsplaner som distributionsnätföretag ska ta fram enligt 2 kap. 9 § elmarknadslagen (2026:000).
Förslag till lag om energiplanering i kommuner och regioner §5	En kommun ska 6 1Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955, i den ursprungliga lydelsen. 1. på kommunens webbplats publicera en aktuell energiplan, och 2. lämna in en aktuell energiplan till den myndighet som regeringen bestämmer. Kommentar: Försvarssekretess kan innebära att kommunen måste ha en väl avvägd hantering av kraven på kartläggning av totalförsvarets energibehov.

	<i>Det är t.ex. rimligt att det finns uppgifter som inte bör publiceras i en energiplan på kommunens hemsida.</i>
--	---

Synpunkter på förslag till lag om den offentliga sektorns inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader

Var	Formulering och kommentar
Förslag till förordning om den offentliga sektorns inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader §12	När en upphandlande myndighet eller enhet köper en vara eller en tjänst som omfattas av EU:s kriterier för grön upphandling, ska myndigheten eller enheten sträva efter att köpa varor och tjänster som uppfyller åtminstone de centrala tekniska specifikationerna i kriterierna. Om det finns motsvarande nationella kriterier får den upphandlande myndigheten eller enheten i stället använda de kriterierna i upphandlingen. Kommentar: Det behöver bli tydligt vilka krav som gäller, för att underlätta tillämpning i kommande upphandlingsförfaranden. <i>Förslagsvis skulle Upphandlingsmyndigheten kunna få i uppdrag att tillhandahålla lättillgänglig information om vad som gäller och inarbeta detta i sina baskrav, och att ha en aktuell lista över vilka produkter och tjänster som omfattas.</i>
Förslag till förordning om den offentliga sektorns inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader §13	När en upphandlande myndighet eller enhet upphandlar offentliga tjänstekontrakt ska den kräva att tjänsteleverantören endast köper in varor som uppfyller kraven i 8–11 §§, om varorna är nya och ska användas för att tillhandahålla tjänsten. Kommentar: Detta kommer att kräva analys vid varje tjänsteupphandling. Även i detta sammanhang behöver gränsdragningarna bli tydligare. För att undvika att onödiga resurser läggs på detta är det viktigt med den typen av information som nämns i stycket ovan.
Förslag till förordning om den offentliga sektorns inköp av	När en upphandlande myndighet eller enhet köper en byggnad eller en byggtreprenad som avser

Remissvar
Klimatkommunerna
Antaget av styrelsen 2026-10-21

energieffektiva varor, tjänster och byggnader §14	uppförande av en byggnad eller ingår ett hyresavtal för en byggnad eller en lokal, ska byggnaden uppfylla minst de energieffektivitetskrav som anges i 3 kap. 14 § första stycket 1 plan- och byggförordningen (2011:338) och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den paragrafen. Kravet gäller inte om syftet med köpet är att a) totalrenovera eller riva byggnaden, b) sälja byggnaden vidare utan att använda den för eget syfte, eller c) bevara byggnaden som en byggnad med officiellt skydd som del av en utvald miljö, eller på grund av dess särskilda arkitektoniska eller historiska värde. Kommentar: Gällande inhyrningar upplevs nuvarande formulering som otydlig då det inte framgår vilken nivå som gäller när det kommer till energihushållning. Om förslaget betyder att ett energikrav i nivå med kraven för nyproduktion ska ställas vid inhyrningar kan det bli svårt att hitta lämpliga lokaler, eller leda till att andra hållbarhetsaspekter prioriteras ner. Till exempel skulle höga krav på energieffektivitet kunna leda till en marknad där nyproduktion prioriteras framför bevarande av äldre byggnader, med en negativ klimatpåverkan som följd. Dessutom skulle kostnaderna för lokalhyra öka kraftigt.
--	---

Avslutningsvis

Vi bistår gärna med kommentarer eller förtydliganden om det önskas, kontakta i så fall kansliet@klimatkommunerna.se

Datum: 2026-10-21

Evelina Fahleson
För Klimatkommunerna